

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/20/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112232961
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Bzdúšek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4112232961.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Bzdúška a členov senátu JUDr. Evy Hritzovej a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast.: Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné nám. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 4C/219/2013-67 zo dňa 01.10.2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 4C/219/2013-67 zo dňa 01.10.2013 p o t v r d z u j e .

Žalovanému odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Okresný súd Topoľčany napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd uviedol, že žalobca sa podaným návrhom domáhal od žalovaného náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že bol účastníkom exekučného konania, v ktorom ako povinný vystupoval H. L., nar. XX.XX.XXXX, pričom v priebehu konania oprávnený navrhol zmenu exekútora, avšak exekučný súd napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svoju komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o návrhu na zmenu exekútora až po uplynutí zákonnej lehoty 30 dní. K rozhodnutiu o návrhu na zmenu exekútora tak došlo po uplynutí zákonom stanovenej doby, čo je možné charakterizovať ako nesprávny úradný postup vzniknutý nevydaním rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote a tento postup bol príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane žalobcu. Z uvedeného dôvodu si žalobca uplatnil majetkovú škodu v celkovej výške 175,-- eur predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom s tým, že na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému vynaložil sumu 70,-- eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,-- eur a na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50,-- eur. Zároveň si uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 719,16 eura vychádzajúc z toho, že pri takýchto preťahoch v konaní Ústavný súd SR priznával finančné zadostučinenie vo výške cca 663,88 eura a za mesiac preťahov to vychádza na 55,32 eura, pričom v exekučnej veci bol súd nečinný viac ako 398 dní. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu uviedol, že žiada návrh zamietnuť, pričom vzniesol vo veci viaceré

námietky týkajúce sa procesného postupu žalobcu a okrem toho namietal, že v konaní súdu nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu a ani žiadnym predchádzajúcim rozhodnutím nebola konštatovaná existencia prietahov v konaní s tým, že pokiaľ malo ku škode dôjsť pred dňom 23.04.2009 tak vznáša námietku premlčania uplatneného nároku. Okrem toho namietal samotné vyčíslenie materiálnej škody ako aj nemajetkovej ujmy a keďže nebolo preukázané splnenie základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., tak považuje návrh za právne neopodstatnený. Potvrdil, že dňa 23.04.2012 mu od žalobcu boli doručené žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, pričom žalobca bol vyzvaný na doplnenie týchto žiadostí, ale na výzvy nereagoval a žiadosti nedoplnil a teda neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody a z toho dôvodu nárok žalobcu nebol ani predbežne prerokovaný.

Súd vo veci vykonal dokazovanie, na základe ktorého dospel k záveru, že návrh žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatnenej z titulu nesprávneho úradného postupu v zmysle § 514/2003 Z. z. nie je dôvodný a preto ho zamietol. Samotnému uplatneniu nároku malo predchádzať jeho predbežné prerokovanie s príslušným orgánom teda Ministerstvom spravodlivosti SR a je nesporné, že žalobca dňa 23.04.2012 doručil príslušnému orgánu žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody i keď tieto neobsahovali zákonom predpísané náležitosti a žalobca ich na výzvu žalovaného nedoplnil, avšak samotné podanie týchto žiadostí a uplynutie lehoty 6 mesiacov na uspokojenie nároku na náhradu škody postačovali k tomu, aby bola splnená zákonná podmienka pre podanie návrhu na súd napriek tomu, že lehota 6 mesiacov uplynula až po začatí súdneho konania.

Žalovaný vo svojom vyjadrení vzniesol námietku premlčania proti nároku na náhradu škody vzniknutému pred dňom 23.04.2009, avšak v tomto prípade bol návrh na zmenu exekútora podaný dňa 10.09.2009 a rozhodnutie súdu o tomto návrhu bolo doručené právnenému zástupcovi oprávneného dňa 03.12.2010 a preto žalobcovi do podania návrhu na súd neuplynula zákonná 3-ročná lehota na uplatnenie jeho nároku na náhradu škody a z toho dôvodu v konaní nebolo možné prihliadnúť na námietku premlčania vznesenú žalovaným.

Žalobca si uplatnil náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že v exekučnom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ktorý mal spočívať v tom, že o návrhu na zmenu súdneho exekútora nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote.

Je nesporné, že v ustanovení § 44 ods. 8 Exekučného poriadku je uvedená lehota 30 dní na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora a to od doručenia tohto návrhu, avšak pokiaľ v exekučnom konaní došlo zo strany súdu k prekročeniu tejto zákonnej lehoty, tak je potrebné skúmať, či k tomuto došlo pre zložitost' vecí, správanie účastníkov konania alebo z dôvodu samotného postupu súdu, nakoľko nie každé nedodržanie zákonom stanovenej lehoty na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora je možné považovať za zbytočné prietahy v konaní. Samotná skutočnosť, že súd o návrhu na zmenu exekútora nerozhodol v lehote 30 dní, ešte nemusí zakladať nárok žalobcu na náhradu škody z dôvodu nesprávneho úradného postupu, pretože okolnosti, ktoré predchádzali návrhu a postup súdov v exekučných veciach v nasledujúcom období nasvedčujú tomu, že z ich strany nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu i keď rozhodnutia o návrhoch na zmenu súdneho exekútora boli vydávané po uplynutí lehoty 30 dní. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že existujú objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol dodržať zákonnú lehotu na rozhodnutie o návrhu za zmenu exekútora, pretože tieto návrhy boli podávané zo strany oprávneného hromadne do jednotlivých exekučných konaní a vzhľadom na zaťaženosť súdov nebolo možné o týchto návrhoch rozhodnúť v zákonom stanovenej lehote 30 dní. Okresný súd Nitra, ktorý rozhodoval o návrhu za zmenu exekútora vo veci sp. zn. 10Er/601/2006 mal v roku 2009 celkový nápad do oddelenia Er 15 113 vecí, z čoho na spoločnosť Pohotovosť s.r.o. pripadalo 464 vecí a v roku 2010 bol nápad 14 879 vecí, z čoho na Pohotovosť s.r.o. pripadalo 370 vecí. V roku 2009 agendu Er vybavovalo 7 vyšších súdnych úradníkov a v roku 2010 6 vyšších súdnych úradníkov, ktorí museli rozhodovať nielen o návrhu oprávneného na zmenu exekútora ale v ďalších tisícoch veciach rozhodovali hlavne o žiadostiach na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie ako aj o ďalších procesných návrhoch, ktoré sa vyskytujú v priebehu exekučných konaní a preto objektívne nemohli pri rozhodovaní o návrhoch na zmenu exekútora dodržať zákonnú lehotu 30 dní. Okrem toho uvedené návrhy na zmenu exekútora podávané oprávneným Pohotovosť s.r.o. boli viac ako diskutabilné, pretože oprávnený navrhoval zmenu exekútora a žiadal poveriť ďalším vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že tento súdny exekútor bol v minulosti a to v rokoch 2006 až 2007 jeho zamestnancom a samotná táto skutočnosť vylučovala,

aby súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý mohol byť poverený vykonaním exekúcie s poukazom na § 30 ods. 1 EP, čo nakoniec viedlo k tomu, že Ústavný súd SR vo svojom náleze sp. zn. III.ÚS 322/2010 z 13.04.2011 konštatoval nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom u oprávneného a teda skutočnosť, že pokiaľ súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania, tak je to okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 EP, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 EP povinný súdny exekútor bezodkladne oznámiť súdu. Uvedený nález Ústavného súdu SR mal za následok, že súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý do prebiehajúcich exekučných konaní formálne posielal oznámenia o týchto skutočnostiach vylučujúcich ho z vykonávania exekúcie, avšak vyjadroval sa v tom smere, že by nemal byť vylúčený z exekučných konaní a poukazoval na rozhodnutia niektorých okresných súdov, avšak napriek tomu súdy následne vydali rozhodnutia, ktorými bol súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý vylúčený z exekučných konaní a proti týmto rozhodnutiam dokonca podával JUDr. Rudolf Krutý odvolania a zastupovaním poveroval spoločnosť Frídrich Paľko s.r.o., ktorá zároveň zastupovala aj oprávneného. Z uvedených dôvodov teda oprávnený, ktorý vedel o okolnostiach vylučujúcich súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z vykonávania exekúcie pre jeho pomer k oprávnenému, nemal logicky podávať návrhy na zmenu exekútora a žiadať, aby vykonaním exekúcie bol poverený JUDr. Rudolf Krutý a pokiaľ tak urobil, tak to bolo v rozpore s ustanovením § 30 ods. 1 EP a o týchto okolnostiach spočiatku súdy nemali vedomosť a preto aj pripúšťali zmenu exekútora. Pokiaľ by si bol súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý splnil svoju zákonnú povinnosť podľa § 30 ods. 3 EP a bezodkladne oznámil súdu, že nemôže vykonávať exekúciu v prospech oprávneného Pohotovosť s.r.o., nakoľko bol prednedávnom jeho zamestnancom, tak zo strany súdu by nebolo vydané rozhodnutie o povolení zmeny exekútora a nemusel vo väčšine prípadov nasledovať taký procesný postup, že súd si najskôr žiadal stanovisko pôvodného súdneho exekútora a až potom vo veci rozhodoval. Oprávnený spoločne so súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým teda svojou úmyselnou nečinnosťou a hromadným podávaním návrhov na zmenu exekútora spôsobili, že súdy rozhodovali o týchto návrhoch až po uplynutí zákonnej 30 dňovej lehoty, avšak vzhľadom na vyššie uvedené dôvody uvedenú činnosť súdov nie je možné hodnotiť za nesprávny úradný postup spočívajúci v tom, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote a preto súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal základ svojho nároku na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Skutočnosť, že v konaní sp. zn. 10Er/601/2006 Okresný súd Nitra nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora doručeného mu dňa 10.09.2009 v lehote 30 dní, ale až dňa 06.10.2010, nie je možné hodnotiť ako nesprávny úradný postup zo strany tohto súdu, pretože vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti možno hodnotiť postup oprávneného podávajúceho hromadné návrhy na zmenu exekútora za JUDr. Rudolfa Krutého v jednotlivých exekučných konaniach napriek tomu, že mal vedomosť o okolnosti vylučujúcej tohto exekútora z vykonávania exekúcie, za úmyselné vyvolanie situácie, v ktorej súd o týchto návrhoch na zmenu exekútora nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote, so zámerom využiť túto okolnosť pre uplatnenie si náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Žalobca vediac o okolnosti vylučujúcej súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého z vykonávania exekúcií, v ktorých vystupoval na strane oprávneného, nemal tieto návrhy vôbec podávať a súdny exekútor mal uvedenú skutočnosť, ktorá ho vylučovala z vykonávania exekúcií, v ktorých ako oprávnený vystupovala spoločnosť Pohotovosť s.r.o., bezodkladne oznámiť súdu, pričom ani jeden z nich zámerne túto svoju povinnosť nerešpektoval a súdny exekútor tak urobil až po vydaní nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 322/2010 z 13.04.2011.

Z uvedených dôvodov súd návrh žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v celom rozsahu zamietol a keďže základ nároku uplatňovaného žalobcom nebol preukázaný, tak súd sa ďalej nemusel zaoberať výškou náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a k tomu, či táto je primeraná.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko v súvislosti s týmto konaním mu žiadne trovy nevznikli a žalovaný si ani žiadne trovy neuplatnil.

Z právneho hľadiska súd vec posúdil podľa § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 19 ods. 1 z. č. 514/2003 Z. z. a § 44 ods. 8 z. č. 233/1995 Z. z.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, nesprávneho právneho posúdenia veci, nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci. Žalobca namietal, že prvostupňový súd rozhodol v merite veci na základe (a s použitím) „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z., čím súd de iure

a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. Žalobca ďalej poukazoval na skutočnosť, že súd zamietol znalecké dokazovanie, čím mu objektívnym spôsobom znemožnil preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Podľa žalobcu súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a nie svojimi úvahami negovať právo na spravodlivý súdny proces a osobitne právo na prerokovanie veci v primeranom čase. Žalobca preto žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako odvolací súd prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania v zmysle ustanovenia § 214 ods. 2 OSP s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil vopred v zákone stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 OSP).

Rozsudok bol vyhlásený dňa 09.09.2014.

Predmetom odvolacieho konania je napadnutý rozsudok, ktorým prvostupňový súd Okresný súd Topoľčany žalobu žalobcu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania odvolací súd zistil, že prvostupňový súd vo veci vykonal dostatočné dokazovanie, riadne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov (§ 219 ods. 2 OSP).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd uvádza, že postupom prvostupňového súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Z obsahu spisu vyplýva, že boli splnené podmienky pre prejednanie veci v neprítomnosti žalobcu v zmysle ustanovenia § 101 ods. 2 OSP. Žiadosť žalobcu o odročenie pojednávania navyše neobsahovala zákonom stanovené náležitosti podľa § 119 ods. 2 OSP (... bez zbytočného odkladu, deň, keď sa žalobca o dôvode dozvedel).

K aplikácii novej právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 9 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. odvolací súd uvádza, že prvostupňový súd vychádzal zo znenia tejto právnej úpravy účinnej v rozhodnom čase, pričom prvostupňový súd ani nezisťoval, či došlo k priesťahom v konaní.

I podľa názoru odvolacieho súdu v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu súdneho exekútora k vzniku škody nemôže dôjsť, pretože pôvodný exekútor až do rozhodnutia súdu o návrhu na jeho zmenu je oprávnený a povinný vykonávať potrebné úkony exekučného konania. Žalobca navyše vznik škody jej výšku nezdokladoval a nepreukázal, čím sa nenaplnil jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému ich však odvolací súd nepriznal, pretože si ich neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP).

Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.